

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 333/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného SODOMA VULGAN, spol. s r.o., Kominárska 2, 4 Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (predtým Okresný súd Bratislava III) v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/24/2021 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/24/2021 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. B3-16C/24/2021 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie v sume **1 000 eur**, ktoré mu **j e** Mestský súd Bratislava IV povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia v sume **644,94 eur**, ktorú **j e** Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu bola 5. mája 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu vo veci označenej v záhlaví tohto nálezu. Sťažovateľ požaduje priznanie finančného zadostučinenia a náhrady trov konania. Rovnako žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

2. Ústavnú sťažnosť ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 333/2025-27 z 28. mája 2025 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na mestskom súde prebieha sporové konanie o zaplatenie istiny 1 413 eur s príslušenstvom. Sťažovateľ má v tomto konaní procesné postavenie žalovaného. Žalobca vo veci podal žalobu na Okresnom súde Banská Bystrica, ktorý platobným rozkazom sp. zn. 21/Up/1716/2020 z 12. decembra 2020 uložil povinnosť žalovanému zaplatiť uvedenú istinu s príslušenstvom. Žalovaný proti platobnému rozkazu podal odpor 12. októbra 2020. Prípisom Okresného súdu Banská Bystrica z 1. marca 2021 bolo žalovanému oznámené, že predmetná vec bola postúpená Okresnému súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“). Vzhľadom na nadobudnutie účinnosti tzv. novej súdnej mapy v intenciách zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v platnom znení za prípadné prietahy v konaní, ktoré vznikli počas konania pred okresným súdom, t. j. pred zriadením mestského súdu, už zodpovedá mestský súd ako orgán verejnej moci, na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva vo veci sťažovateľa. Podľa sťažovateľa mestský súd (predtým okresný súd) je v predmetnej veci už vyše štyroch rokov absolútne nečinný, vo veci nevykonal žiadne úkony.

4. Sťažovateľ konštatuje, že sa nachádza v stave právnej neistoty týkajúcej sa jeho majetku, keďže v prípade prehry v spore bude povinný uhradiť okrem istiny i úroky z omeškania, ktoré sa od začiatku sporu neprimerane navýšili v dôsledku nečinnosti konajúceho súdu. Sťažovateľ uvádza, že svojím správaním nedal príčinu k vzniku prietáhov v konaní.

5. Sťažovateľ žiada priznanie primeraného finančného zadostučinenia vo výške 5 000 eur.

II.

Vyjadrenie mestského súdu

6. Podpredseda mestského súdu listom sp. zn. 1SprV/362/2025 z 13. júna 2025 k postupu mestského súdu uviedol, že vec bola zákonnému sudcovi pridelená 4. marca 2021, ktorý nariadil

termín pojednávania na 15. máj 2024, ktoré bolo odročené na 20. november 2025 na účely vykonania navrhnutého dokazovania.

7. Podpredseda mestského súdu uznal, že je nesporné, že v období od 4. marca 2021 do 9. októbra 2024 mestský súd nevykonal žiaden úkon.

8. V závere vyjadrenia podpredseda mestského súdu prejavuje svoj názor, že je ústavná sťažnosť z časového hľadiska účelovo podaná, keďže vo vzťahu k nečinnosti mestského súdu bol sťažovateľ pasívny (o stav konania sa nezaujímal, či už formou žiadosti o oznámenie stavu konania, žiadosti o nariadenie termínu pojednávania, či prípadnej urgencie).

9. Ústavný súd podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde vec prejednal a rozhodol bez nariadenia ústneho pojednávania, pretože na základe obsahu podaní a vyžiadaných spisov dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru mestským súdom:

10. Predmetom konania pred ústavným súdom je rozhodovanie o tom, či postupom mestského súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy v spojitosti s čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

11. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa. Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

14. Pokiaľ ide o kritérium, ktorým je právna a faktická zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že predmet konania tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov s ustálenou judikatúrou. Na akúkoľvek právnu či faktickú zložitost' nepoukázal ani samotný mestský súd.

15. Vo vzťahu k správaniu sťažovateľa ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ sa o predĺženie napadnutého konania v jeho relevantnej časti sám nepričinil.

16. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu mestského súdu v napadnutom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

17. Z popísaného priebehu konania ústavný súd zistil, že vo veci koná mestský súd viac ako 4 roky a spor dosiaľ nie je právoplatne rozhodnutý. Zo samotného vyjadrenia podpredsedu mestského súdu je zjavné, že súd bol absolútne nečinný (4. marca 2021 bola vec pridelená zákonnému sudcovi a dosiaľ sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie vo veci samej, to je nariadené až na 20. november 2025). Už s prihliadnutím na celkovú dĺžku absolútnej nečinnosti súdu je potrebné konštatovať, že nečinnosťou mestského súdu bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 38 ods. 2 listiny a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu). Pritom ani prípadné nadmerné množstvo vecí pridelených zákonnému sudcovi, ktorých prejednanie a rozhodnutie musí zabezpečiť, by mohlo ospravedlniť vzniknuté prietahy len dočasne, a to len v tom prípade, že sa na tento účel prijali včas a adekvátne opatrenia na rozhodnutie týchto vecí. Súd v procese rozhodovania poskytuje okrem iného aj ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Nesplnenie tejto povinnosti nemôže stratiť charakter protiprávnosti ani dôsledným uplatňovaním pravidla o vybavovaní jednotlivých vecí podľa poradia ich nápadu. V opačnom prípade by zachovanie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jednom konaní automaticky ospravedlňovalo porušenie tohto práva v konaní o neskoršej žalobe (III. ÚS 572/2022).

IV.

K návrhu na prikázanie vo veci konať

18. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu vo veci konať bez zbytočných prietahov.

19. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

20. Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal mestskému súdu, aby v napadnutom konaní konal bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku nálezu).

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

21. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

22. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadosťučinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

23. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

24. Ústavný súd konštatuje, že zásah do sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote si vyžaduje priznanie finančného zadosťučinenia. Ústavný súd však považuje sťažovateľom požadovanú sumu finančného zadosťučinenia za neprimeranú, resp. preexponovanú a na tomto mieste pripomína, že ESLP akceptuje priznávanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume, ktorá nie je neprimeraná, hoci by bola nižšia než suma priznávaná ESLP (porovnaj Ivan a Martin Medić proti Chorvátsku, rozhodnutie z 5. 2. 2009, č. 55864/07; Roje proti Chorvátsku, rozhodnutie z 25. 6. 2009, č. 8301/06).

25. Vzhľadom na konštatované zbytočné prietahy v postupe všeobecného súdu v napadnutom konaní, berúc do úvahy najmä charakter predmetu konania a jeho význam pre sťažovateľa, teda to, čo je pre sťažovateľa „v stávke“, ako aj absolútnu nečinnosť súdu, resp. obdobie právnej neistoty sťažovateľa, majúc na pamäti, že cieľom priznania primeraného finančného zadosťučinenia je len zmiernenie ujmy pocitovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, ústavný súd považoval priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur za primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku nálezu). Vo zvyšnej časti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia nevyhovel (bod 5 výroku nálezu).

VI.

Trovy konania

26. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

27. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania podľa § 11 ods. 3, § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v rozsahu tarifnej odmeny za dva úkony právnej služby v roku 2025

(prevzatie zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti) a režijného paušálu k nim podľa § 16 ods. 3 vyhlášky zvýšenú o daň z pridanej hodnoty. Takto určená suma predstavuje celkom 644,94 eur (bod 4 výroku nálezu).

28. Priznanú náhradu trov konania je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

29. Podľa čl. 133 ústavy toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu